

3. Араф'єва О. В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / О. В. Араф'єва, Т. Б. Кузенко // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №1. – С. 98-103.
4. Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия. / И.А. Бланк – К.: Ника-центр, Эльг, 2008. – 784 с.
5. Підхонний О. М. Індикатори оцінки рівня фінансової безпеки суб'єктів господарювання / О. М. Підхонний., Л. С. Яструбецька. // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць.
6. Фінанси підприємств: [Підручник] / А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2006. – 460 с.
7. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства. / С.Ф. Покропивний – Київ: ЦУЛ, 2008 – 389 с.

Винниченко Н.В.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Української академії банківської справи Національного банку України

м. Суми, Україна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОГО ПЛАНУВАННЯ

В сучасному бюджетному процесі спостерігаються негативні тенденції, що в цілому свідчить про відсутність чітко визначених орієнтирів для його реалізації та не відповідність його існуючим потребам держави. Постійне зростання боргових зобов'язань та не можливість забезпечення мінімальних гарантій призводять до необхідності побудови ефективного процесу бюджетного планування як короткострокового, середньострокового так і стратегічного.

В економічній літературі питання бюджетного планування розглядаються в роботах таких науковців, як М. Афанасьєв, А. Козоріз, Т. Ахмед, О. Гаркавенко, Т. Єфименко, І. Запатріна, С. Юрій, К. Павлюк та ін. Не зважаючи на те, що цим питанням в науковій літературі приділяється значна увага, механізм реалізації самого бюджетного планування на практиці залишається не досконалим і потребує суттєвого перегляду, зокрема, виникає необхідність визначення основних проблем, що знижують його ефективність.

Ефективність бюджетного планування залежить від значної кількості факторів: фіскальної політики, грошово-кредитної політики, соціально-економічного розвитку, стану організаційного забезпечення процесу планування, рівня кадрового та методичного забезпечення тощо.

Загальними проблемами процесу бюджетного планування залишається необхідність впровадження стратегічного планування та підвищення ефективності середньострокового планування. В бюджетному процесі України середньострокове планування реалізується шляхом планування на наступні два роки за плановим періодом. При цьому в закордонній практиці такий вид планування передбачає, частіше за все, термін від трьох до п'яти років. Ускладнення цього процесу пов'язані з недосконалістю нормативного забезпечення процесу бюджетного планування, відсутністю чітких цілей та розмитістю окремих показників. В економічній літературі неодноразово наголошувалося на існуванні значної кількості планових нормативних

документів, які неузгоджені між собою і не завжди можуть бути забезпечені бюджетними ресурсами.

Значний вплив на ефективність бюджетного планування здійснює і фіскальна політика, яка на сьогодні не забезпечена стратегічними орієнтирами, що в свою чергу зумовлює відсутність довгострокових фіскальних правил. Вітчизняна економіка характеризується постійними їх змінами, що призводить до відхилень у планових показниках та впливає на результати бюджетного планування і не дозволяє його реалізовувати на довгостроковій основі.

Якщо говорити про недоліки організаційного забезпечення процесу бюджетного планування, то варто зазначити, що основною проблемою залишається низький рівень взаємодії більшості його учасників та низький рівень їх відповідальності за необґрунтованість визначених показників. Потребує посилення і система контролю за дотриманням планових показників та залучення незалежних фахівців для його здійснення.

Не вирішеними залишаються питання ефективного вибору програм, які будуть реалізовуватися за рахунок бюджетних коштів. Такий вибір обов'язково має здійснюватися на засадах планування: визначитися черговістю виконання програм у майбутньому, а також планування показників по кожній довгостроковій програмі.

Потребує удосконалення і система планування державного боргу, стан якого на сьогодні є незадовільним, що підтверджено даними табл. 1

Таблиця 1

Показники державного бюджету 2010-2013 років

Показник	Сума, млн.грн.			
	2010 р.	2011 р.	2012 р.	2013 р.
Державний борг України:				
- внутрішній	156240,00	173707,70	206510700,0	284088,70
- зовнішній	278080,00	299413,90	308999800,0	300025,40

Джерело: [2]

Не дивлячись на незначне зменшення зовнішнього боргу у 2013 році, загальна сума державного боргу постійно зростає, що свідчить про погіршення стану боргової безпеки в Україні. А тому виникає необхідність підвищення ефективності бюджетного планування на ряду з необхідністю здійснення значної кількості інших заходів по поліпшенню стану боргової безпеки.

Отже, процес бюджетного планування сьогодні супроводжується значною кількістю труднощів, вичерпний перелік яких навести досить складно. Проте сучасний стан бюджетного планування беззаперечно на сьогодні потребує формування комплексних підходів до його реформування, з урахуванням більшості тих проблем, що стримують його розвиток і знижують його ефективність.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Стратегія розвитку системи управління державними фінансами [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/774-2013-%D1%80>
2. Платіжний баланс і зовнішній борг України // Офіційне інтернет представництво Національного банку України. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=85029

